

ചുവപ്പന്മാർ കുട്ടിച്ചോറാക്കിയ കേരളം

കെ. രാജേശ്വരി

ചുവപ്പന്മാർ കുട്ടിച്ചൊറാക്കിയ കേരളം

കെ. രാജേശ്വരി

(മലയാളം: ലേഖനം)

© 2025, Adv. A. Jayasankar

The electronic versions have been created by making use of the production infrastructure of *River Valley Technologies*.

The electronic versions were generated from sources marked up in *L^AT_EX* in a computer running GNU/LINUX operating system. PDF was typeset using *X_YL_AT_EX* from *T_EXLive* 2020 and the cloud framework, *Ithal* (ഇതൾ). The base font used was traditional script of *Rachana*, contributed by KH Hussain, et al. and maintained by *Rachana Institute of Typography*. The font used for Latin script was *Linux Libertine* developed by Philipp H. Poll.

The electronic versions are released under the provisions of *Creative Commons Attribution Non-commercial ShareAlike* license for free download and usage.

Cover: *The Mowers*, a painting by *Granville Redmond* (1871–1935). The image is taken from *Wikimedia Commons* and is gratefully acknowledged.

Sayahna Foundation

JWRA 34, Jagathy, Trivandrum, India 695014

URL: www.sayahna.org

ചുവപ്പന്മാർ കുട്ടിച്ചോറാക്കിയ കേരളം

മുൻ ചീഫ് ജസ്റ്റിസിന്റെ അനുഭവക്കുറിപ്പ്

“ചുവപ്പ് അശുഭസൂചകമായ നിറമാണ്. രക്തം ചുവപ്പാണെന്നതിൽ തർക്കമില്ല. എന്നാൽ അതിന്റെ കാഴ്ച അസഹിഷ്ണതയെയാണ് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്; അക്രമത്തെയും. രണ്ടും മോശമാണ്, വ്യക്തിക്കും സമൂഹത്തിനും.”

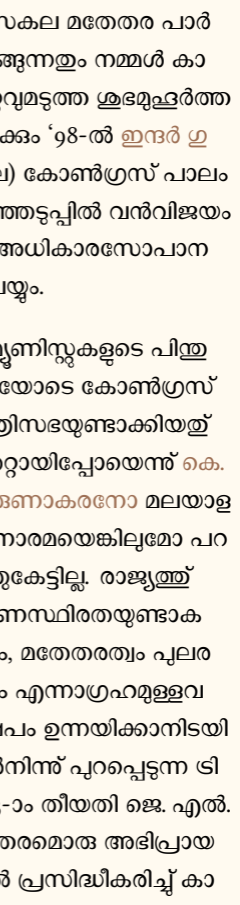

ദേവഗൗഡ

കേരളത്തിന്റെയും ബംഗാളിന്റെയും ദുഃസ്ഥിതിക്ക് കാരണം: കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരനെ ഇബ്ലീസുകൾ. കുതിരക്കച്ചവടം നടത്തിയെങ്കിലും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകളെ കേന്ദ്രഭരണത്തിൽനിന്ന് അകറ്റിനിറുത്തണമെന്ന് മുൻ ചീഫ് ജസ്റ്റിസ്.

545 അംഗ ലോക്സഭയിൽ കോൺഗ്രസിന് കിട്ടിയത് 145 സീറ്റാണ്. ഘടകകക്ഷികൾക്കെല്ലാംകൂടി 78. മുന്നണിക്ക് മൊത്തം 223. അതായത് കേവല ഭൂരിപക്ഷത്തിന് കൃത്യം 50 കറവ്. ദേശീയ ജനാധിപത്യ സഭ്യത്തിന് 187. ഇടതുപക്ഷക്കാരടക്കം മറ്റുള്ളവരെല്ലാവർക്കും കൂടി 136. തികച്ചും തുക്കസഭ.

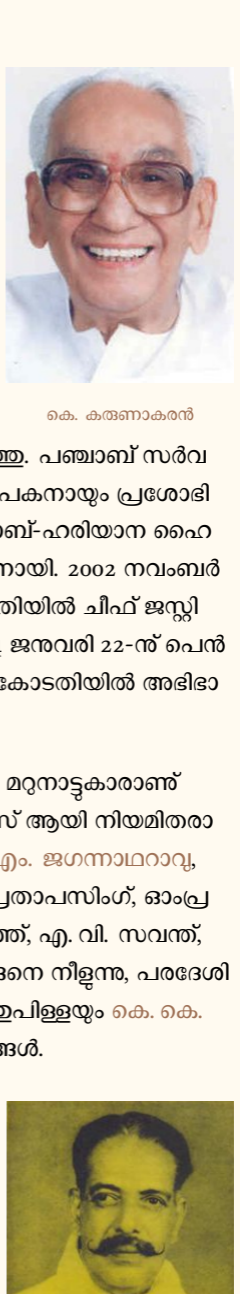
60 അംഗ ഇടതുപക്ഷ ബ്ലോക്ക്, പ്രത്യേകിച്ച് 43 മെമ്പർമാരുള്ള സി. പി. എം. ഉറച്ച കോൺഗ്രസ് അനുകൂല നിലപാടു് ഫലപ്രഖ്യാപനത്തിന് മുമ്പു തന്നെ കൈക്കൊണ്ട് കാരണമാണ് അസ്ഥിരതയും ഭരണഘടനാ പ്രതിസന്ധിയും ഒഴിവാക്കിയത്. 1996-ലേതുപോലെ കോൺഗ്രസിന് അയിത്തം കൽപിച്ച് മാറ്റിനിറുത്തിയിരുന്നെങ്കിൽ 36 അംഗങ്ങളുള്ള സമാജ്വാദി പാർട്ടി, നാലംഗ മതേതര ജനതാദളമായി ചേർന്ന് മന്ത്രിസഭയുണ്ടാക്കുന്നതും കോൺഗ്രസും സഖാക്കളെക്കുമുള്ള സകല മതേതര പാർട്ടികളും പുറത്തുനിന്നു പിന്താങ്ങുന്നതും നമ്മൾ കാണേണ്ടിവരുമായിരുന്നു. ഏറ്റവുമടുത്ത കൂട്ടുമുട്ടൽത്തത്തിൽ (1997-ൽ ദേവഗൗഡക്കും '98-ൽ ഇന്ദർ ഗുജ്റാലിനും സംഭവിച്ചപ്പോലെ) കോൺഗ്രസ് പാലം വലിക്കും. ഇടക്കാല തെരഞ്ഞെടുപ്പിൽ വൻവിജയം നേടി ബി. ജെ. പി. മുന്നണി അധികാരസോപാനത്തിൽ തിരിച്ചെത്തുകയും ചെയ്യും.

കെ. കെ. ഉഷ

കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകളുടെ പിന്തുണയോടെ കോൺഗ്രസ് മന്ത്രിസഭയുണ്ടാക്കിയത് തെറ്റായിപ്പോയെന്ന് കെ. കരുണാകരനോ മലയാള മനോരമയെങ്കിലുമോ പറഞ്ഞുകേട്ടില്ല. രാജ്യത്ത് ഭരണസ്ഥിരതയുണ്ടാകണം, മതേതരത്വം പുലരണം എന്നാഗ്രഹമുള്ളവരാരും അങ്ങനെയൊരാക്ഷേപം ഉന്നയിക്കാനിടയില്ല. എന്നാൽ, ചണ്ഡീഗഢിൽനിന്ന് പുറപ്പെടുന്ന ടിബ്യൂൺ പത്രത്തിൽ, മെയ് 23-ാം തീയതി ജെ. എൽ. ശ്രീപ്രസാദ് എന്നൊരു പുമാൻ ഇത്തരമൊരു അഭിപ്രായ പ്രകടനം, ലേഖനരൂപത്തിൽ പ്രസിദ്ധീകരിച്ച് കാണുന്നു.

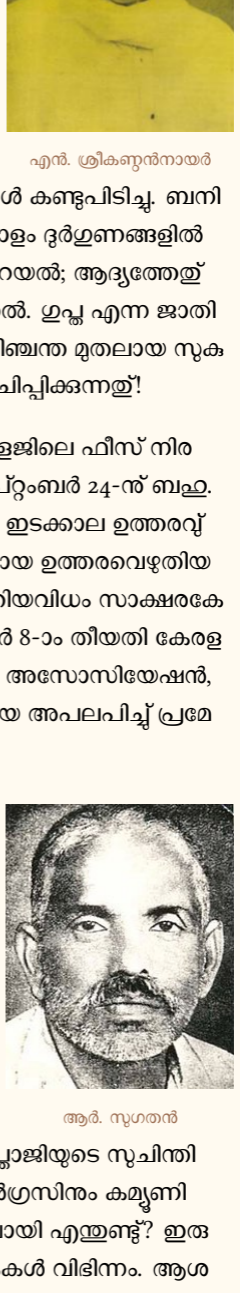
ജവഹർലാൽ ശ്രീപ്രസാദ് മാന്യവായനക്കാർ മറന്നു കാണുകയില്ലെന്ന് കരുതുന്നു. പാട്ടാലക്കടുത്ത് സംസ്ഥാന സ്വദേശിയാണ് അദ്ദേഹം. 1942 ജനുവരി 22-ന് ജനിച്ചു. 1963 ഫെബ്രുവരി 28-ന് അഭിഭാഷകവൃത്തിയിൽ പ്രവേശിച്ചു. ചുരുങ്ങിയ കാലംകൊണ്ട് പ്രശസ്തനായി. പഞ്ചാബ് സർവകലാശാലയിൽ നിയമാധ്യാപകനായും പ്രശോഭിച്ചു. 1991 മാർച്ച് 11-ന് പഞ്ചാബ്-ഹരിയാന ഹൈക്കോടതിയിൽ ന്യായാധിപനായി. 2002 നവംബർ ഒന്നിന് കേരള ഹൈക്കോടതിയിൽ ചീഫ് ജസ്റ്റിസായി നിയമിക്കപ്പെട്ടു. 2004 ജനുവരി 22-ന് പെൻഷൻ പറ്റി. ഇപ്പോൾ സുപ്രീംകോടതിയിൽ അഭിഭാഷകൻ.

കെ. കരുണാകരൻ

രണ്ടുപതിറ്റാണ്ടിലേറെയായി മറ്റൊരാളാണ് ഹൈക്കോടതി ചീഫ് ജസ്റ്റിസ് ആയി നിയമിതരാകുന്നത്. വി. എസ്. മളിമഠ്, എം. ജഗന്നാഥറാവു, സുജാതാ മനോഹർ, ഉദയപ്രതാപസിംഗ്, ഓംപ്രകാശ്, അരിജിത്ത് പസായത്ത്, എ. വി. സുവന്ദ്യ, ബി. എൻ. ശ്രീകൃഷ്ണ എന്നിങ്ങനെ നീളുന്നു, പരദേശികളുടെ നിര. എം. എം. പരീതുപിള്ളയും കെ. കെ. ഉഷയും ഒറ്റപ്പെട്ട അപവാദങ്ങൾ.

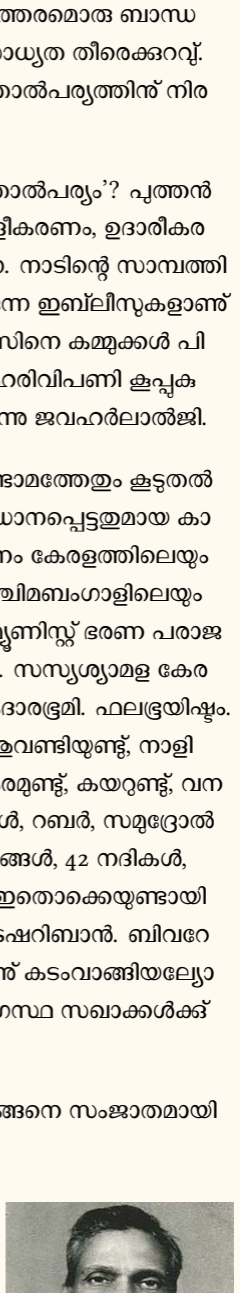
മേൽപ്പറഞ്ഞവരെക്കാളൊക്കെ വിവാദപുരുഷനായിരുന്നു, ജവഹർലാൽ ശ്രീപ്രസാദ്. കടുത്ത മുതലാളിത്ത പക്ഷപാതിയെന്ന് ഗുപ്തജ്ഞി അപലപിക്കപ്പെട്ടു. ജന്മംകൊണ്ടു് വൈശ്വനരനാണ് ശ്രീപ്രസാദ് കണ്ണൂർ നാഷണൽ അന്വേഷണത്തിന്റെ കടുപ്പ പരദേവതയെന്നും ചില ദോഷൈകദൃഷ്ടികൾ കണ്ടുപിടിച്ചു. ബനിയമാരെ സംബന്ധിച്ചിടത്തോളം ദുർഗുണങ്ങളിൽ രണ്ടാമത്തേതാണ് കള്ളംപറയൽ; ആദ്യത്തേത് നഷ്ടത്തിൽ കച്ചവടം നടത്തൽ. ശ്രീപ്രസാദ് എന്ന ജാതിപ്പേരുതന്നെ പൂർണ്ണവെപ്പ്, കരിമ്പത്ത മുതലായ സുകുമാരകലകളെയാണത്രെ സൂചിപ്പിക്കുന്നത്!

എൻ. ശ്രീകണ്ഠനായർ

സ്വാഭാവിക മെഡിക്കൽകോളേജിലെ ഫിസ് നിരക്ക് സംബന്ധിച്ച് 2003 സെപ്റ്റംബർ 24-ന് ബഹു. ചീഫ് ജസ്റ്റിസ് പുറപ്പെടുവിച്ച ഇടക്കാല ഉത്തരവ് ചരിത്രം സൃഷ്ടിച്ചു. ഭിന്നഭിപ്രായ ഉത്തരവെഴുതിയ സഹന്യാധിപനെ ഒതുക്കിയവിധം സാക്ഷരകേരളത്തെ തെട്ടിച്ചു. ഒക്ടോബർ 8-ാം തീയതി കേരള ഹൈക്കോടതി അഭിഭാഷക അസോസിയേഷൻ, ചീഫ് ജസ്റ്റിസിന്റെ നടപടിയെ അപലപിച്ച് പ്രമേയം പാസാക്കി.

അതവിടെ നിൽക്കട്ടെ. ടിബ്യൂൺ ലേഖനത്തിലേക്ക് തിരിച്ചുവരുക. ബംഗാളിലും കേരളത്തിലും തങ്ങളോടു് പടപൊരുതിയ, മന്ത്രിസഭയിൽ ചേരാൻ വിസമ്മതിക്കുന്ന കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരുടെ പിന്തുണ കോൺഗ്രസ് സ്വീകരിക്കാതെയിരുന്നു എന്നാണ് ശ്രീപ്രസാദിന്റെ സൂചിപ്പിച്ച തീരുമാനം അഭിപ്രായം. കോൺഗ്രസിനും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പാർട്ടികൾക്കും പൊതുവായി എന്താണ്? ഇരു കൂട്ടരുടെയും പ്രകടനപത്രികകൾ വിഭിന്നം. ആശയപരമായി വൈജാത്യം. ഇത്തരമൊരു ബാധാപരം ഏറെക്കാലം നീളാൻ സാധ്യത തീരെക്കുറവ്. എല്ലാത്തിനുമുപരി ദേശീയ താൽപര്യത്തിന് നിരക്കാത്തത്.

ആർ. സുഗതൻ

എന്തുടണ് മാഷേ 'ദേശീയ താൽപര്യം'? പുത്തൻ സാമ്പത്തികനയം, ആഗോളീകരണം, ഉദാരികരണം എന്നിത്യാദികൾ തന്നെ. നാടിന്റെ സാമ്പത്തികാഭിവൃദ്ധിയെ തുരങ്കംവെക്കുന്ന ഇബ്ലീസുകളാണ് കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാർ. കോൺഗ്രസിനെ കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പിന്താങ്ങും എന്നു കേട്ടതേ ഓഹരിവിപണി കൂപ്പുകുത്തിയ കാര്യം എടുത്തുപറയുന്നു ജവഹർലാൽജി.

രണ്ടാമത്തേതും കൂടുതൽ പ്രധാനപ്പെട്ടതുമായ കാരണം കേരളത്തിലെയും പശ്ചിമബംഗാളിലെയും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് ഭരണ പരാജയം. സസ്യശ്യാമള കേരകേദാരഭൂമി. ഫലഭൂയിഷ്ഠം. കൂട്ടുവണ്ടിയുണ്ട്, നാളി കേരമുണ്ട്, കയറ്റുണ്ട്, വനങ്ങൾ, റബ്ബർ, സമുദ്രാൽപന്നങ്ങൾ, സുഗന്ധവ്യഞ്ജനങ്ങൾ, 42 നദികൾ, 100 ശതമാനം സാക്ഷരത. ഇതൊക്കെയുണ്ടായിട്ട് എന്തു ഫലം? ദിവസേന ഷഷറിബാൻ. ബിവിറോജസ് കോർപറേഷനിൽനിന്ന് കടംവാങ്ങിയല്ലോ മിക്കപ്പോഴും സർക്കാർദ്രോഹസ്ഥ സഖാക്കൾക്ക് ശമ്പളം കൊടുക്കുന്നത്?

ഇത്തരമൊരു ദുഃസ്ഥിതി എങ്ങനെ സംജാതമായി എന്നന്വേഷിക്കുന്നു:

“ഒരു തൊഴിൽ സംസ്ഥാനം വികസിപ്പിച്ചെടുക്കാൻ ജനങ്ങളെ സന്നദ്ധരാക്കിയിരുന്നില്ല എന്നതാണ് കാരണം. ഡയറക്ടർ ഒരതരത്തിലുള്ള 'ഡയറക്ഷൻ' നൽകിയില്ല. മാനേജർ വേണ്ടവിധം മാനേജ് ചെയ്തില്ല. നിയമങ്ങൾ ഉദാരമായി വ്യാഖ്യാനിക്കപ്പെട്ടു. പാവങ്ങളെ സതുഷ്ടരാക്കാൻ മാത്രം അവ നടപ്പാക്കപ്പെട്ടു. തങ്ങളെത്തന്നെ സഹായിക്കാൻ എന്തെങ്കിലും ചെയ്യാൻ അവരോടു് പറഞ്ഞിരുന്നില്ല. തൽഫലമായി, ഈ ജനങ്ങൾ അവരുടെ അവകാശങ്ങളെക്കുറിച്ച് ബോധവാന്മാരായി. കടമകൾ അവർ മറന്നു. ഇന്ത്യയുടെ ഭരണഘടനയിൽ 'കടമകൾ' എന്ന ഒരധ്യായമുണ്ടെന്ന വസ്തുതപോലും പലർക്കും അറിയുമായിരുന്നില്ല.” (അടിവര ഇവളുടേത്)

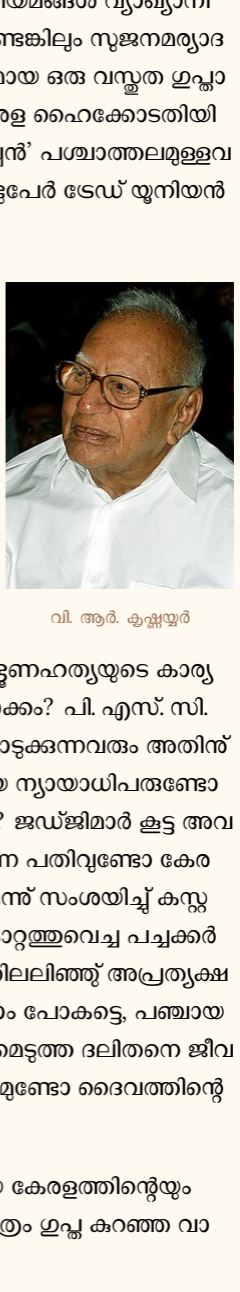
ആരാണ് മലയാളിക്ക് തൊഴിൽ സംസ്ഥാനമില്ലാതാക്കിയത്? ഉത്തരം സുവ്യക്തം: തൊഴിലാളികളെ സംഘടിപ്പിച്ചവർ, അവകാശങ്ങളെക്കുറിച്ച് അവരെ ബോധവാന്മാരാക്കിയവർ—സഖാക്കൾ പി. കൃഷ്ണപിള്ള, ആർ. സുഗതൻ, പി. ഗംഗാതരൻ, എ. ജോർജ്ജ് ചടയംമുറി മുതൽപേർ; തൊഴിലാളി വർഗത്തിനായി നിയമനിർമ്മാണസഭകളിൽ തൊണ്ടുകീറി പ്രസംഗിച്ചവർ—എ. കെ. ഗോപാലൻ, പി. ടി. പുന്തസ്, എൻ. ശ്രീകണ്ഠനായർ, ജതിത്തം അവസാനിപ്പിച്ച ഇ. എം. എസ്സും ഗൗരിയമ്മയും; തൊഴിലാളികൾക്കനുകൂലമായി നിയമങ്ങൾ വ്യാഖ്യാനിച്ച വി. ആർ. കൃഷ്ണയ്യരും പി. സുബ്രഹ്മണ്യൻ പോറ്റിയും.

പി. ഗംഗാതരൻ

പാവങ്ങൾക്കനുകൂലമായി നിയമങ്ങൾ വ്യാഖ്യാനിക്കുന്നവരെ സൂചിപ്പിക്കണമെന്നെങ്കിലും സുജനമത്യാദകൊണ്ടാവണം, സുപ്രധാനമായ ഒരു വസ്തുത ശ്രീപ്രസാദി പുറത്തുപറഞ്ഞിട്ടില്ല: കേരള ഹൈക്കോടതിയിലെ മുൻ ജഡ്ജിമാർ 'ചുവപ്പൻ' പശ്ചാത്തലമുള്ളവരാണ്. അവരിൽതന്നെ രണ്ടുപേർ ട്രേഡ് യൂനിയൻ നേതാക്കളായിരുന്നുതാനും.

ശ്രീപ്രസാദിന്റെ ജന്മദേശമായ പഞ്ചാബിനോടു് താരതമ്യം ചെയ്യാലേ കേരളത്തിന്റെ പിന്നാക്കാവസ്ഥ ബോധപ്പെട്ടു. ഉദാഹരണത്തിന് ഇവിടെ സ്ത്രീപിഡനവും സ്ത്രീപിഡനവുമുണ്ട്. എന്നാൽ പഞ്ചാബിലെപ്പോലെ വധുദഹനം (bride burning) സാർവത്രികമായിട്ടുണ്ടോ? പെൺ ഭ്രൂണഹത്യയുടെ കാര്യത്തിലും നമ്മൾ എത്ര പിന്നാക്കം? പി. എസ്. സി. ചെയർമാൻ കൈക്കലി കൊടുക്കുന്നവരും അതിന് ഇടനില നിൽക്കുന്നവരുമായ ന്യായാധിപരുണ്ടോ കേരള ഹൈക്കോടതിയിൽ? ജഡ്ജിമാർ കൂട്ട അധിയെടുത്ത് കോടതി മുടക്കുന്ന പതിവുണ്ടോ കേരളത്തിൽ? ആദംഗവാദികളെന്ന് സംശയിച്ച് കസ്റ്റഡിയിലെടുക്കപ്പെടുന്നവർ കാരറ്റുവെച്ച പച്ചക്കറിപ്പുരംപോലെ അന്തരീക്ഷത്തിലലിഞ്ഞ് അപ്രത്യക്ഷമാകുന്ന പതിവുണ്ടോ? എല്ലാം പോകട്ടെ, പഞ്ചായത്ത് കിണറിൽനിന്ന് വെള്ളമെടുത്ത ദലിതനെ ജീവനോടെ ചുട്ടുന്ന പതിവെങ്കിലുമുണ്ടോ ദൈവത്തിന്റെ സ്വന്തം നാട്ടിൽ?

ഗൗരിയമ്മ

ചുവപ്പന്മാർ കുട്ടിച്ചോറാക്കിയ കേരളത്തിന്റെയും ബംഗാളിന്റെയും ദയനീയചിത്രം ശ്രീപ്രസാദി വാക്കുകൾകൊണ്ടു് വരക്കുന്നു:

“രണ്ടു് സംസ്ഥാനങ്ങളെയും ഒരു വിമാനത്തിലിരുന്ന് വീക്ഷിക്കുകയാണെങ്കിൽ അവ ഹരിതാഭമായി കാണാം. നിലത്തിറങ്ങിയാൽ കാണുന്നത് ചെങ്കൊടികൾ. ബസ്സ്, നല്ല ശാരീരികക്ഷമതയുള്ള പുരുഷന്മാർ അലക്ഷ്യമായി നടക്കുന്നു. മുദ്രാവാക്യങ്ങൾ മുഴക്കുന്നു. തൊഴിൽ ചെയ്യുന്നതിനുപകരം പാഴാക്കുന്ന അവസ്ഥ. എന്നാൽ അവർക്ക് എല്ലാം വേണം. ചുവപ്പ് അശുഭസൂചകമായ നിറമാണ്. രക്തം ചുവപ്പാണെന്നതിൽ തർക്കമില്ല. എന്നാൽ അതിന്റെ കാഴ്ച അസഹിഷ്ണതയെയാണ് സൂചിപ്പിക്കുന്നത്; അക്രമത്തെയും. രണ്ടും മോശമാണ്, വ്യക്തിക്കും സമൂഹത്തിനും. ചെങ്കൊടിയിൽ അരിവാളും ചുറ്റികയുമുണ്ട്. രാഷ്ട്രീയസംജ്ഞയിൽ അത് അർത്ഥമാക്കുന്നത് അധ്വാനിക്കുന്ന തൊഴിലാളി വർഗത്തിന്റെ പ്രാതിനിധ്യമാണ്.

...സമൂഹം ഏറെ പുരോഗമിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഉൽപാദനം വർദ്ധിപ്പിക്കാനും തൊഴിൽ കുറയ്ക്കാനും യന്ത്രം മനുഷ്യനെ സഹായിക്കുന്നു. ഇന്ന് മനുഷ്യൻ അരിവാളും ചുറ്റികയും കൈയിലെടുക്കേണ്ടതില്ല. അതെല്ലാം യന്ത്രം ചെയ്യാം.

എന്നിട്ടും നാം ആ പഴയ പ്രതീകത്തെ കൈയൊഴിയുന്നില്ല. അത് നമ്മുടെ കാഴ്ചയെ മറക്കുകയാണ്. ഭൂതകാലത്തു് ജീവിച്ചുകൊണ്ടു് ആധുനികവത്കരണത്തെ ചെറുക്കുന്ന നടപടി ഇടതുപക്ഷക്കാർ തുടരുകയാണ്. അവർ മാറ്റങ്ങളെ സ്വീകരിക്കാൻ വിമുഖത കാട്ടുന്നു. തൽഫലമായി ധാരാളിത്തത്തിന്റെ നടുവിലും നാം ദാരിദ്ര്യത്തിൽ കഴിയുന്നു.

സാധാരണക്കാരുടെ ഉന്നമനത്തിനു വേണ്ടിയാണ് ഇടതുപക്ഷികൾ പ്രവർത്തിക്കുന്നതെന്ന അവകാശവാദം ശരിയാണെന്ന് ഇതേവരെ തെളിയിക്കപ്പെട്ടിട്ടില്ല. റഷ്യയിലും ചൈനയിലും പഴയ സങ്കൽപം തിരിച്ചറിയാൻ കഴിയാത്തവിധം മാറിയിട്ടുണ്ട്. റഷ്യൻ യൂനിയൻ ശിഥിലമായി. ചൈനാ മതിൽ ഇപ്പോൾ ഒരു തടസ്സമല്ല. അയേൺഗേറ്റ് ഇറക്കപ്പെട്ടു. ഇന്ത്യയിൽ ഇപ്പോഴും നാം പഴകിയ മൂല്യങ്ങളെ മുറുകെപ്പിടിക്കുകയാണ്. കനത്ത ശമ്പളമില്ലാതെ നിലവിലുണ്ടായിരുന്നിട്ടും നമ്മുടെ ഇടതു സഹോദരന്മാർ കൂടുതൽ ജോലികൾക്കായി ആവശ്യമുയർത്തുന്നു. രാജാവിനേക്കാൾ വലിയ രാജകുമാരി കാട്ടുകയാണോ നമ്മൾ?”

ചുവപ്പുകാണുമ്പോഴേക്കും വിറളി പുണ്ടു് മുക്രിയുന്ന ശ്രീപ്രസാദി മുജമ്മത്തിൽ കാളയായിരുന്നോ എന്തോ? കമ്മ്യൂണിസത്തിന്റെ ദോഷങ്ങൾ പറഞ്ഞിട്ടും മതിയാവുന്നില്ല അദ്ദേഹത്തിന്.

എത്ര ആലോചിച്ചിട്ടും പിടികിട്ടാത്ത കാര്യം, ഇദ്ദേഹം എന്തിന് സ്വന്തം പേരിൽ 'ലാൽ' കൊണ്ടുനടക്കുന്നു എന്നാണ്. ചെറിയൊരു ഗസറ്റ് പരസ്യത്തിലൂടെ ഇനിയെങ്കിലും ഈ നൃത്യത പരിഹരിക്കട്ടെ.

ഒടുവിൽ, കമ്മ്യൂണിസ്റ്റ് പിന്തുണ ഇല്ലായിരുന്നെങ്കിൽ കോൺഗ്രസ് എന്തു ചെയ്യുമായിരുന്നു എന്ന ദാർശനിക സമസ്യക്ക് ഉത്തരം തേടുന്നു. കോൺഗ്രസാണ് ഏറ്റവും വലിയ ഒറ്റക്കക്ഷി. അവരുടെ മുന്നണിയാണ് ഏറ്റവും വലിയ രാഷ്ട്രീയ ഗ്രൂപ്പ്. ഏതു നിലക്കും കോൺഗ്രസിനെ മന്ത്രിസഭയുണ്ടാക്കാൻ രാഷ്ട്രപതി ക്ഷണിച്ചേ മതിയാവൂ. കോൺഗ്രസ് മന്ത്രിസഭ യഥാർത്ഥ്യമായാൽ പിന്നെ ആയാറും ഗയാറും പ്രദൂരികൾ ആഭാഗത്തേക്കൊഴുകും. ശ്രീപ്രസാദിയിലെ വാക്കുകളിൽ: Once the dice falls in favour of the Congress, the Pigeons on the roof tops shall flock to its aid. The numbers shall never be a problem.

മുലായംസിംഗ് യാദവും മായാവതിയുമൊക്കെയാണ് പറന്നണയേണ്ടിയെന്ന അമ്പലപ്രാവുകൾ. കുതിരക്കച്ചവടം നടത്തിയിട്ടെങ്കിലും കമ്മ്യൂണിസ്റ്റുകാരെ അകറ്റിനിറുത്തണം എന്ന് ശഠിക്കുന്ന ന്യായാധിപന്മാരുടെ നീതിബോധത്തിനും രാഷ്ട്രീയ പരിചയത്തിനും മുന്നിൽ വിദൂര നമസ്കാരം.

□

മായാവതി

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

മുലായംസിംഗ് യാദവ്

അഡ്വക്കറ്റ് എ. ജയശങ്കർ

അഭിഭാഷകനും രാഷ്ട്രീയ നിരീക്ഷകനും രാഷ്ട്രീയ നിരൂപകനുമാണ് അഡ്വക്കറ്റ് എ. ജയശങ്കർ. മാധ്യമം ദിനപത്രത്തിൽ 'കെ. രാജേശ്വരി' എന്ന തൂലികാ നാമത്തിൽ എഴുതിയ ലേഖനങ്ങൾ ശ്രദ്ധിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു. മലയാളി

കൾക്കിടയിൽ അദ്ദേഹം കൂടുതൽ പ്രശസ്തി നേടിയത് ഇന്ത്യാവിഷൻ ചാനലിലെ പ്രതിവാദ ദിനപത്ര അവലോകന പരിപാടിയായ വാരാന്ത്യം എന്ന പരിപാടിയിലൂടെയാണ്. തനതായ ഒരു അവതരണ ശൈലിയാണ് ഈ പരിപാടിയിൽ അദ്ദേഹം പ്രകടമാക്കുന്നത്. മലയാളത്തിലെ പ്രമുഖ വാർത്താ ചാനലുകളിലെല്ലാം രാഷ്ട്രീയ ചർച്ചകളിൽ സ്ഥിരം സാന്നിധ്യമാണ് ഇദ്ദേഹം. കേരള രാഷ്ട്രീയത്തിലെയും ഇന്ത്യൻ രാഷ്ട്രീയത്തിലെയും ജയശങ്കറിന്റെ അഗാധമായ അറിവിനൊപ്പം ഹാസ്യവും ഗൗരവവും കലർന്ന അദ്ദേഹത്തിന്റെ നിർഭയത്വതോടെയുള്ള അവതരണ രീതിയും ഏറെ ജനപ്രിയമാണ്.

പിൻകുറിപ്പ്

- മുപ്പതു മുതൽ നാല്പതു മിനിറ്റിനകം വായിച്ചു തീർക്കാവുന്ന ഉള്ളടക്കമാണ് സായാഹ്ന പുറത്തിറങ്ങുന്ന ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകളിൽ ഉള്ളത്. ഇതു വായിക്കുവാനായി ഒരിക്കലും ഒരു കമ്പ്യൂട്ടറോ ഡെസ്ക്ടോപ്പ് ആപ്ലിക്കേഷനുകളോ ആവശ്യമില്ല.
- ആധുനിക മനുഷ്യന്റെ സന്തതസഹചാരിയായ സ്റ്റാർട്ട് ഫോണുകളുടെ സ്ക്രീനിൽ തന്നെ വായിക്കുവാൻ തക്ക രീതിയിലാണ് ഈ പിഡിഎഫുകൾ വിന്യസിച്ചിരിക്കുന്നത്. ഫോണിന്റെ വീതിക്കു നിജപ്പെടുത്തിയ രീതിയിലാണ് മാർജിനുകൾ ചിട്ടപ്പെടുത്തിയിരിക്കുന്നത്.
- പിഡിഎഫ് പ്രമാണങ്ങൾ വായിക്കുവാനുള്ള പ്രയോഗങ്ങൾ എല്ലാതരം സ്റ്റാർട്ട്ഫോണുകളിലും ഇന്നു ലഭ്യമാണ്. എന്നിരിക്കിലും സൗജന്യമായി കിട്ടുന്ന അഡോബി അക്രോബാറ്റ് റീഡർ ആണ് ഇവയിൽ ഏറ്റവും മുന്തിയത്. അതുകൊണ്ട് അഡോബി റീഡർ ഇൻസ്റ്റാൾ ചെയ്യുകയും അതിൽ ഈ ഫോൺ പിഡിഎഫുകൾ വായിക്കുകയും ചെയ്യുക.
- സ്വതന്ത്രപ്രസാധനം ആഗ്രഹിക്കുന്ന/ഇഷ്ടപ്പെടുന്ന ആർക്കുവേണമെങ്കിലും സായാഹ്നയിലൂടെ സ്വന്തം കൃതികൾ പ്രസാധനം ചെയ്യാവുന്നതാണ്. 30 മുതൽ 60 മിനിറ്റുകൾക്കകം വായിച്ചുതീർക്കാവുന്ന ഉള്ളടക്കം - കഥകൾ, അനുഭവക്കുറിപ്പുകൾ, ലേഖനങ്ങൾ, അഭിമുഖങ്ങൾ, സിനിമാനിരൂപണങ്ങൾ, കവിതകൾ - എന്നു തുടങ്ങി എന്തുവേണമെങ്കിലും അയയ്ക്കാവുന്നതാണ്. അയയ്ക്കേണ്ട വിലാസം: editors@sayahna.org.
- പ്രതികരണങ്ങൾ editors@sayahna.org എന്ന ഇമെയിലിലേയ്ക്കോ, ഈ വെബ് പേജിൽ കമന്റുകളായോ ചേർക്കുക. നിർദ്ദേശങ്ങളും വിമർശനങ്ങളും എപ്പോഴും സ്വീകാര്യമാണ്. അവ സായാഹ്നപ്രവർത്തകർക്ക് കൂടുതൽ ഉത്തേജനം നൽകുന്നതാണ്.